บทที่ 3

สถานการณ์การผลิต และการค้าของอุตสาหกรรมกระเป๋า

สำหรับในบทนี้จะเป็นการเสนอภาพรวมโดยทั่วไปของอุตสาหกรรมกระเป๋าของไทย ตั้งแต่สถานการณ์การผลิต โครงสร้างต้นทุนของสินค้า ความต้องการของผู้บริโภคภายในประเทศ รวมถึงสภาวะการค้าของอุตสาหกรรมกระเป๋าในตลาดโลก การค้าในอุตสาหกรรมกระเป๋าของไทย และการค้าในอุตสาหกรรมกระเป๋าระหว่างไทยกับจีน

3.1 สถานการณ์การผลิตอุตสาหกรรมกระเป๋าของไทย

เพื่อให้ทราบถึงโครงสร้างของอุตสาหกรรมและต้นทุนของผลิตภัณฑ์ และชนิดของวัสดุที่ใช้ประกอบในการทำกระเป๋า อีกทั้งความต้องการภายในประเทศที่มีต่อผลิตภัณฑ์กระเป๋า ดังนี้

3.1.1 สถานการณ์ทั่วไป

อุตสาหกรรมกระเป๋าและเครื่องใช้สำหรับเดินทาง เป็นอุตสาหกรรมปลายน้ำ ได้แก่ กระเป๋าเดินทาง กระเป๋าถือ กระเป๋าเอกสาร กระเป๋าใส่เศษสตางค์ เครื่องใช้ในการเดินทางต่างๆ เป็นต้น ซึ่งผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมส่วนใหญ่จะตั้งโรง งานอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เนื่องจากมีการคมนาคมขนส่งที่สะดวก โดยแบ่งเป็นโรงงานขนาดใหญ่ที่มีคนงานมากกว่า 200 คน โรงงานขนาดกลางที่มีคนงานตั้งแต่ 50-200 คน และโรงงานขนาดเล็กที่มีคนงานน้อยกว่า 50 คน

ผลิตภัณฑ์กระเป๋าและเครื่องใช้สำหรับเดินทางที่มีวัตถุดิบหลักคือ หนังแท้ หนังเทียม พลาสติก วัตถุทอ และไฟเบอร์ จะมีการนำวัสดุอื่นๆ เข้ามาประกอบในชิ้นงานเพื่อสร้างความแตกต่างและมูลค่าเพิ่มให้กับตัวสินค้า ซึ่งได้แก่ ซิป ด้าย กาว กระดุม ห่วงต่างๆ ตาไก่ เป็นต้น มีวิธีการผลิตที่ไม่ซับซ้อน ใช้แรงงานฝีมือเป็นส่วนใหญ่ และแรงงานสามในสี่ส่วนเป็นผู้หญิง เครื่องจักรหลักที่ใช้คือเครื่องตัด จักรเย็บ และจักรปัก ใช้เงินลงทุนไม่มาก เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่เน้นใช้แรงงานฝีมือเป็นหลัก (Labor Intensive) ลักษณะของสินค้ามีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบตามแฟชั่นจึงทำให้ยากต่อการนำเครื่องจักรมาใช้ในการผลิต

ภาพที่ 3.1

โครงสร้างต้นทุนการผลิตกระเป๋า

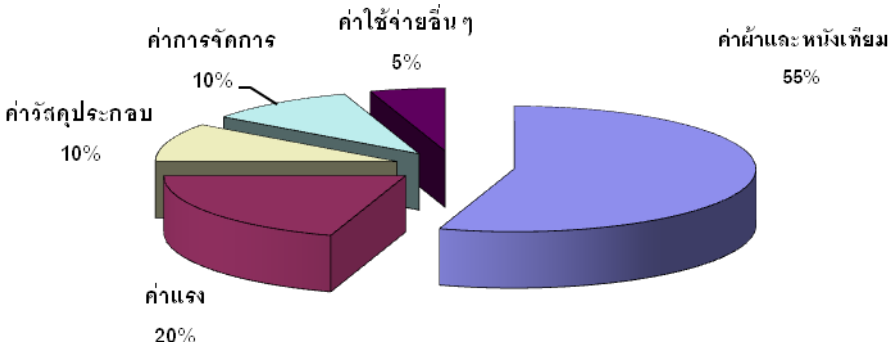

ที่มา: จากการสัมภาษณ์ (กันยายน 2552)

จากภาพที่ 3.1 เป็นการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมกระเป๋าที่จากผ้าและหนังเทียมรายใหญ่ของประเทศไทย 1 ราย ซึ่งในการผลิตกระเป๋าที่ทำจากหนังสัตว์ หนังเทียม และผ้าชนิดต่างๆ ที่ผลิตเองภายในประเทศหรือนำเข้ามาจากต่างประเทศ สัดส่วนต้นทุนการผลิตดังกล่าวเมื่อเปรียบเทียบกับโครงสร้างต้นทุนในอดีต (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม , 2551)ไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก เนื่องจากการผลิตสินค้าในอุตสาหกรรมนี้จำเป็นต้องใช้แรงงานที่มีทักษะฝีมือแรงงานและวัสดุที่มีคุณภาพตามวัตถุดิบหลักคือ หนังสัตว์ หนังเทียมและผ้า ดังนั้นอัตราส่วนต่างๆ จึงสูงขึ้นในสัดส่วนเดียวกัน ส่วนค่าใช้จ่ายอื่นๆ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับด้านการจัดการ สิ่งแวดล้อม ค่าสมาชิกไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานราชการ หรือภาคเอกชน เพื่อที่จะทำให้ทราบข้อมูลข่าวสาร การได้รับความช่วยเหลือในด้านการฝึกอบรมและพัฒนา เป็นค่าใช้จ่ายที่ผันแปรซึ่งสัดส่วนของผู้ประกอบการในแต่ละรายจะแตกต่างกัน

ส่วนในด้านสถานการณ์การผลิตในอุตสาหกรรมกระเป๋าของจีน (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ , 2547) ถือว่าอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องหนัง ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมเบาที่ใหญ่เป็นอันดับสองของจีน จีนเป็นศูนย์กลางการผลิตและการกระจายเครื่องหนังขนาดใหญ่แห่งหนึ่งของโลก มีแหลงผลิตอยู่ในมณฑลทางภาคใต้และตะวันออกของประเทศ ส่วนใหญ่อยู่ในมณฑลกวางตุ้ง จีนยังมีมณฑลเจ้อเจียงเป็น เมืองเครื่องหนังอีกด้วย โดยมีตอนใต้เป็น “Town of Leather” ตะวันตกเป็น “Leather Coridor” และตอนกลางเป็นศูนย์กระจายสินค้าส่งออก

การผลิตของจีนเป็นการผลิตขนาดใหญ่ จ้างงานเฉลี่ยโรงงานละประมาณ 1,500 คน ส่วนใหญ่เป็นการรับจ้างผลิตในปริมาณมาก แต่ไม่เน้นรูปแบบและควา มประณีตมากนัก จีนมีความได้เปรียบด้านต้นทุน มีแรงงานมหาศาล และค่าจ้างแรงงานโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ต่ำ อีกทั้งยังมีความพร้อมของวัตถุดิบ ทำให้มีต้นทุนเฉลี่ยต่ำส่งผลให้จีนมีศักยภาพการแข่งขันสูง แต่เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นสินค้าคุณภาพไม่สูงมากนัก จึงทำให้จีนมีศักย ภาพสูงเฉพาะในตลาดระดับกลางลงไป อย่างไรก็ตาม จีนหันมาสู่ระดับบนมากขึ้นในระยะแรกที่มีฮ่องกงเป็นผู้บุกตลาด มีการนำระบบบัญชี (Book Keeping) มาใช้ควบคุมและวางแผนการผลิต ทำการวิจัยและพัฒนามากขึ้นโดยเฉพาะการออกแบบเพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์และการพัฒนาฝีมือแรงงานด้ว ยการว่าจ้างช่างจากอิตาลีมาสอนในโรงเรียนสอบอาชีพ (Vocation School) และให้ความสำคัญกับการรักษาสิ่งแวดล้อมตามระดับสากลมากขึ้น

ดังนั้นจีนจึงเป็นคู่แข่งขันในอุตสาหกรรมการเป้าที่สำคัญของไทย ในการผลิตเพื่อการส่งออก ด้วยปัจจัยด้านวัตถุดิบ แรงงาน ที่เอื้อต่อการผลิต ของอุตสาหกรรมกระเป๋าจีน และการพัฒนาสินค้า รูปแบบการบริหารจัดการ ที่ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยมากขึ้น

3.1.2 ความต้องการกระเป๋าภายในประเทศของไทย

กระเป๋าและเครื่องใช้สำหรับเดินทางจัดเป็นสินค้าในหมวดแฟชั่น ความพอใจของผู้บริโภคอยู่ที่การออกแบบ (Design) ราคา และความคงทน ตลอดจนการตอบสนองต่อการใช้งานในรูปแบบต่างๆ เพื่อความสะดวกในการใช้สอย อีกทั้งการใช้วัสดุต่างๆ ที่นำมาประกอบ ไม่ว่าจะเป็น ซิป ห่วง สายเป้ ตัวล็อค จะต้องเหมาะสมกับแบบของกระเป๋า

พฤติกรรมการบริโภคของ ผู้บริโภคภายในประเทศใช้จ่ายเงินสำหรับสินค้าประเภทกระเป๋า มีปริมาณเพิ่มขึ้น ทุกปี โดยเฉพาะ สินค้า กระเป๋าประเภทที่ทำจากวัตถุทอ พลาสติก และหนังเทียม ซึ่งผู้บริโภคภายในประเทศให้ความสนใจเนื่องจากเป็นสินค้าที่มีมูลค่าไม่สูงมากนัก ทำจากวัสดุทดแทนหนัง มีความสวยงาม รูปแบบมีการเปลี่ยนแปลงตามสมัยนิยม ซึ่งกระเป๋าประเภทนี้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้ดี

ดังนั้น การขยายตัวของ ตลาดภายในประเทศ ส่วนใหญ่เป็นกา รเสนอขายสินค้านำเข้าราคาปานกลาง ถึงราคาถูกของตลาดกลางและล่าง ส่วน ตลาดสินค้าระดับสูง ทั้งคุณภาพและราคาก็จะก้าวกระโดด กล่าวคือ คุณภาพดีมาก และราคาสูงไปเลย ไม่สามารถ นำไปเปรียบเทียบกับสินค้า ระดับกลางและล่างได้ อีกทั้งยังมีกลุ่มลูกค้าค่อนข้างจำกัด จึงทำให้กระเป๋า

ที่ทำจากหนังเทียม พลาสติก และวัตถุทอ สามารถตอบสนองตลาดกลางและล่างซึ่งเป็นตลาดส่วนใหญ่ภายในประเทศ

3.2 การค้าของอุตสาหกรรมกระเป๋าไทย

3.2.1 การค้าของอุตสาหกรรมกระเป๋าในตลาดโลก

การส่งออกเครื่องใช้สำหรับเดินทางและกระเป๋าของโลก พบว่า จีนเป็นผู้นำตลาดที่มีมูลค่าการส่งออกสูงที่สุดถึง 13,941 ล้านเหรียญสหรัฐ รองลงมาคือ ฮ่องกง และอิตาลี มีมูลค่าการส่งออก 5,721 และ 4,257 ล้านเหรียญสหรัฐ ตามลำดับ ส่วนประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกลำดับที่ 12 มีมูลค่าการส่งออก 227 ล้านเหรียญสหรัฐในปี 2008 มีอัตราการขยายตัวลดลงจากปี 2007 ร้อยละ 0.94 (ตารางที่ 3.1)

การนำเข้ากระเป๋าและเครื่องใช้สำหรับเดินทางของโลก พบว่า เกือบทุกประเทศมีการนำเข้าที่ขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น ในปี 2008 สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีมูลค่าการนำ เข้าสูงที่สุด 8,490 ล้านเหรียญสหรัฐ รองลงมาคือ ญี่ปุ่น ฮ่องกง มีมูลค่าการนำเข้า 4,643 และ 4,542 ล้านเหรียญสหรัฐ ตามลำดับ ส่วนประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป ได้แก่ อิตาลี อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมนี เป็นกลุ่มประเทศที่มูลค่าการนำเข้าติดอันดับหนึ่งในสิบของประเทศผู้นำเข้ าที่สำคัญ ไทยเป็นผู้นำเข้าลำดับที่ 29 มีมูลค่าการนำเข้า 153 ล้านเหรียญสหรัฐ มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 28.60 ในขณะที่อุตสาหกรรมโดยรวมมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 6 (ตารางที่ 3.2)

นอกจากนี้ พบว่า ประเทศที่ มีการนำเข้าและส่งออก กระเป๋า และเครื่องใช้สำหรับเดินทางที่อยู่ในอันดับ หนึ่งถึงสิบ ซึ่งได้แก่ กลุ่มสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา และฮ่องกง นอกจากจะทำการส่งออกสินค้าที่มีมูลค่าสูงแล้ว ยังมีการนำเข้าสูงด้วยเช่นกัน ถึงแม้ว่าในช่วงไตรมาสที่ 3 และ 4 ของปี 2008 จะเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ แต่ประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญยังมีการนำเข้ากระเป๋าแ ละเครื่องใช้สำหรับเดินทางที่เพิ่มขึ้น

ตารางที่ 3.1

ประเทศผู้ส่งออกกระเป๋าและเครื่องใช้สำหรับเดินทางของโลก ปี 2001-2008

หน่วย: เหรียญสหรัฐ

ลำดับ	ประเทศ	ปีที่ส่งออก								อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
โลก(HS4202)		15,970,370,665	14,916,283,395	17,179,167,858	20,786,362,096	23,297,935,601	26,418,456,468	30,024,794,499	34,558,611,343	15.10
1	จีน	4,322,895,757	4,356,941,502	5,057,720,065	6,238,368,275	7,310,581,721	8,703,133,865	10,816,402,431	13,941,763,254	28.89
2	ฮ่องกง	3,876,334,373	4,042,889,919	4,063,700,619	4,547,330,623	4,776,342,074	5,062,877,597	5,418,231,236	5,721,680,547	5.60
3	อิตาลี	1,596,847,369	1,495,222,287	1,836,361,935	2,353,609,061	2,608,563,671	3,047,167,597	3,889,656,184	4,257,067,058	9.45
4	ฝรั่งเศส	1,556,064,410	1,659,590,831	1,965,697,247	2,363,884,301	2,644,613,283	3,014,801,989	3,441,892,240	3,972,319,871	15.41
5	เบลเยี่ยม	498,450,686	550,260,765	678,887,451	789,286,050	846,738,870	945,236,912	1,086,609,736	1,245,141,336	14.59
6	เยอรมนี	349,062,000	385,430,000	444,926,000	529,645,000	657,372,000	804,297,000	972,136,000	1,128,214,000	16.06
7	สหรัฐอเมริกา	406,726,300	378,580,211	428,477,660	481,067,131	549,219,062	641,611,076	657,392,892	752,202,798	14.42
8	อังกฤษ	223,882,649	238,264,528	267,972,078	342,367,747	377,563,985	437,905,960	539,862,355	510,264,738	-5.48
9	เนเธอร์แลนด์	155,154,267	156,917,778	198,228,303	274,965,248	314,553,379	344,904,592	474,576,003	423,527,513	-10.76
10	สวิทเซอร์แลนด์	158,886,704	136,927,780	174,555,020	208,527,333	251,536,590	282,686,652	354,449,748	391,074,229	10.33
11	สิงคโปร์	37,877,404	32,105,665	49,072,796	115,980,307	176,322,455	207,071,826	241,475,194	325,335,204	34.73
12	ไทย	439,721,285	304,274,808	221,800,775	225,574,084	207,573,733	202,883,930	229,615,334	227,463,223	-0.94
	อื่นๆ	2,348,467,461	1,178,877,321	1,791,767,909	2,315,756,936	2,576,954,778	2,723,877,472	1,902,495,146	1,662,557,572	-12.61

ที่มา: http://comtrade.un.org (สืบค้น, 20 สิงหาคม 2552)

ตารางที่ 3.2

ประเทศผู้นำเข้ากระเป๋าและเครื่องใช้สำหรับเดินทางของโลก ปี 2001-2008

หน่วย: เหรียญสหรัฐ

ลำดับ	ประเทศ	ปีที่นำเข้า								อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
โลก(HS4202)		19,203,183,459	19,080,657,572	21,454,593,284	25,333,263,181	28,277,106,697	31,711,081,880	35,869,935,807	38,022,514,794	6.00
1	สหรัฐอเมริกา	4,595,262,753	4,792,895,931	5,305,107,528	6,207,251,220	6,774,377,034	7,478,525,258	8,158,649,865	8,490,003,918	4.06
2	ญี่ปุ่น	3,041,331,208	2,832,989,170	3,124,685,518	3,522,886,654	3,827,373,863	4,072,193,157	4,333,906,778	4,643,038,022	7.13
3	ฮ่องกง	3,412,517,718	3,224,513,153	3,224,434,768	3,607,290,497	3,669,610,707	3,842,039,236	4,243,846,193	4,542,308,090	7.03
4	ฝรั่งเศส	968,735,958	1,056,144,859	1,219,418,932	1,503,125,309	1,627,200,465	1,815,235,825	2,327,452,762	2,640,768,328	13.46
5	อังกฤษ	974,728,946	1,008,749,873	1,188,747,335	1,441,172,922	1,593,046,051	1,791,343,626	2,221,224,812	2,335,567,545	5.15
6	อิตาลี	672,798,327	753,961,131	943,370,192	1,202,931,091	1,382,277,181	1,701,329,118	2,116,258,572	2,285,710,391	8.01
7	เยอรมนี	1,062,896,000	994,118,000	1,141,986,000	1,340,689,000	1,505,232,000	1,680,038,000	1,953,961,000	2,196,731,000	12.42
8	เบลเยี่ยม	422,877,308	454,597,093	533,384,292	612,491,638	697,682,688	720,429,715	857,131,477	893,109,050	4.20
9	แคนาดา	357,451,978	364,152,790	398,626,199	463,819,987	546,486,783	639,700,495	775,122,089	883,598,725	13.99
10	สวิทเซอร์แลนด์	333,733,728	316,313,441	364,018,984	420,702,712	484,005,370	511,847,709	667,208,266	702,815,606	5.34
11	ออสเตเรีย	239,040,696	247,228,176	298,603,936	377,342,012	420,461,991	443,774,814	539,912,042	640,650,174	18.66
12	เนเธอร์แลนด์	284,306,629	284,337,445	317,795,609	373,346,228	401,397,206	495,741,580	607,591,125	637,446,576	4.91
29	ไทย	53,351,181	36,019,345	41,976,467	59,763,560	75,307,490	90,557,605	119,272,363	153,386,208	28.60
	อื่นๆ	2,784,151,029	2,714,637,165	3,352,437,524	4,200,450,351	5,272,647,868	6,428,325,742	6,948,398,463	6,977,381,161	0.42

ที่มา: http://comtrade.un.org (สืบค้น, 20 สิงหาคม 2552)

3.2.2 การค้าของอุตสาหกรรมกระเป๋าทางของไทย

1) การส่งออกกระเป๋าและเครื่องใช้สำหรับเดินทางของไทย

ตั้งแต่ปี 2001 เป็นต้นมา ประเทศไทยทำการส่งออกกระเป๋าและเครื่องใช้สำหรับเดินทางมีมูลค่าการส่งออกที่ลดลง ตลาดส่งออกที่สำคัญของไทยได้แก่ สหรัฐอเมริกา กลุ่มสหภาพยุโรป เนื่องมาจากการที่จีนได้เข้าร่วมเป็นสมาชิก WTO ทำให้ประเทศไทยมีส่วนแบ่งทางการตลาดในกลุ่มสินค้านี้ ลดลง โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาซึ่งมีมูลค่าการส่งออกสูงสุด แต่มีอัตราการส่งออ ก ลดลงอย่างต่อเนื่องทุกปี (ปี 2001-2008) และในกลุ่มสหภาพยุโรปก็เช่นเดียวกัน (ตารางที่ 3.3)

ตารางที่ 3.3

ตลาดส่งออกกระเป๋าและเครื่องใช้สำหรับเดินทางที่สำคัญของไทย ระหว่างปี 2001-2004

ลำดับ	ประเทศ	มูลค่าการส่งออก (ล้านเหรียญสหรัฐ)				สัดส่วนต่อมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของไทย				อัตราการเติบโต (ร้อยละ)			
		2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004
ส่งออกรวม(HS4202)		439.72	304.27	221.80	225.57	100.00	100.00	100.00	100.00	-7.42	-30.80	-27.11	1.70
1	สหรัฐอเมริกา	295.35	167.13	96.34	86.82	67.17	54.93	43.43	38.49	-7.10	-43.41	-42.36	-9.88
2	สวิทเซอร์แลนด์	13.69	15.53	14.55	24.11	3.11	5.10	6.56	10.69	-7.19	13.42	-6.30	65.77
3	ญี่ปุ่น	27.14	29.62	24.69	22.14	6.17	9.73	11.13	9.82	-4.27	9.12	-16.63	-10.34
4	เยอรมนี	18.04	16.34	15.01	17.06	4.10	5.37	6.77	7.56	-12.85	-9.40	-8.17	13.69
5	ฝรั่งเศส	10.51	7.54	7.61	7.73	2.39	2.48	3.43	3.43	-6.73	-28.30	1.03	1.50
6	ฮ่องกง	3.00	2.15	3.02	3.76	0.68	0.71	1.36	1.67	22.05	-28.38	40.72	24.36
7	อังกฤษ	12.00	9.85	7.83	9.28	2.73	3.24	3.53	4.12	15.22	-17.90	-20.53	18.60
8	สิงคโปร์	4.10	3.69	4.39	3.69	0.93	1.21	1.98	1.64	-13.40	-10.12	19.07	-15.95
9	อิตาลี	2.99	3.64	3.07	3.16	0.68	1.20	1.38	1.40	-19.20	21.82	-15.65	3.03
10	สเปน	3.49	4.14	4.16	5.61	0.79	1.36	1.88	2.49	6.84	18.71	0.53	34.62
	อื่นๆ	49.42	44.66	41.13	42.21	11.24	14.68	18.54	18.71	-13.88	-9.63	-7.91	2.63

ที่มา: http://comtrade.un.org (สืบค้น, 20 สิงหาคม 2552)

หลังจากการที่รัฐบาลมีการปรับลดอัตราภาษีตามความตกลง ACFTA ในการส่งออกกระเป๋าและเครื่องใช้สำหรับเดินทางของไทยในช่วงปี 2005-2006 ก็ยังปรับตัวลดลง ประเทศคู่ค้า 10 อันดับของไทย ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สวิทเซอร์แลนด์ ญี่ปุ่น เยอรมนี ฝรั่งเศส ฮ่องกง อังกฤษ สิงคโปร์ อิตาลี และสเปน ตามลำดับ โดยไทยทำการส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นผู้นำเข้ารายสำคัญ ในปี 2008 ลดลงจากปี 2007 คิดเป็นร้อยละ 18.30 แต่ประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรปยังมีอัตราการขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น (ตารางที่ 3.4)

ตารางที่ 3.4

ตลาดส่งออกกระเป๋าและเครื่องใช้สำหรับเดินทางที่สำคัญของไทย ระหว่างปี 2005-2008

ลำดับ	ประเทศ	มูลค่าการส่งออก (ล้านเหรียญสหรัฐ)				สัดส่วนต่อมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของไทย				อัตราการเติบโต (ร้อยละ)			
		2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
ส่งออกรวม(HS4202)		207.57	202.88	229.62	227.46	100.00	100.00	100.00	100.00	-7.98	-2.26	13.18	-0.94
1	สหรัฐอเมริกา	58.98	49.46	52.20	42.65	28.42	24.38	22.73	18.75	-32.06	-16.15	5.54	-18.30
2	สวิทเซอร์แลนด์	27.58	26.95	29.17	31.68	13.29	13.29	12.70	13.93	14.39	-2.28	8.22	8.60
3	ญี่ปุ่น	26.20	27.45	32.65	26.60	12.62	13.53	14.22	11.70	18.32	4.80	18.93	-18.51
4	เยอรมนี	18.10	14.20	18.60	21.41	8.72	7.00	8.10	9.41	6.06	-21.54	31.02	15.08
5	ฝรั่งเศส	8.33	10.83	13.05	18.47	4.01	5.34	5.68	8.12	7.81	30.03	20.49	41.49
6	ฮ่องกง	3.10	5.42	11.60	9.34	1.49	2.67	5.05	4.11	-17.48	74.57	114.13	-19.44
7	อังกฤษ	7.79	6.85	7.15	7.47	3.75	3.38	3.11	3.28	-16.09	-12.02	4.31	4.49
8	สิงคโปร์	4.26	4.00	6.48	6.90	2.05	1.97	2.82	3.03	15.55	-6.20	61.90	6.57
9	อิตาลี	3.10	4.06	4.26	6.35	1.49	2.00	1.86	2.79	-1.95	30.93	5.10	48.95
10	สเปน	4.82	6.28	6.89	5.47	2.32	3.10	3.00	2.41	-14.05	30.39	9.61	-20.50
	อื่นๆ	45.31	47.38	47.57	51.12	21.83	23.35	20.72	22.47	7.34	4.57	0.41	7.46

ที่มา: http://comtrade.un.org (สืบค้น, 20 สิงหาคม 2552)

2) การนำเข้ากระเป๋าและเครื่องใช้สำหรับเดินทางของไทย

สำหรับการนำเข้ากระเป๋าและเครื่องใช้สำหรับเดินทางของไทยมีแนวโ น้มการนำเข้าเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ นับจากปี 2001 เป็นต้นมา ก่อนมีความตกลง ACFTA โดยจีนเป็นแหล่งนำเข้าที่สำคัญของไทยอันดับ 1 มีมูลค่าการนำเข้าสูงถึง 22.44 ล้านเหรียญสหรัฐ ในปี 2004 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 37.54 มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 69.67 รองลงมาได้แก่ ฝรั่งเศส อิตาลี และ ะฮ่องกง มีมูลค่าการนำเข้า 13.72 6.23 และ 2.71 ล้านเหรียญสหรัฐ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 22.95 10.43 และ 4.53 มีอัตราการเติบโตร้อยละ 28.95 5.31 และ 13.44 ตามลำดับ (ตารางที่ 3.5)

หลังจากที่รัฐบาลปรับลดอัตราภาษีตามความตกลง ACFTA โดยการปรับลดอัตราภาษีจากร้อยละ 30 ในปี 2004 ลดลงเหลือร้อยละ 20 ในปี 2005 และลดลงเหลือร้อยละ 5 ในปี 2008 ทำให้มูลค่าการนำเข้าสินค้าจากจีนสูงสุด คือ 78.89 ล้านเหรียญสหรัฐในปี 2008 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 51.44 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด มีอัตราการเติบโตร้อยละ 38.24 รองลงมาคือ ฝรั่งเศส และอิตาลี มีมูลค่าการนำเข้า 23.96 และ 22.39 ล้านเหรียญสหรัฐ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.62 และ 14.59 มีอัตราการเติบโต 44.60 และ 6.37 ตามลำดับ (ตารางที่ 3.6)

ภาพที่ 3.2

สัดส่วนมูลค่าการนำเข้ากระเป๋าและเครื่องใช้สำหรับเดินทางของไทย ปี 2008

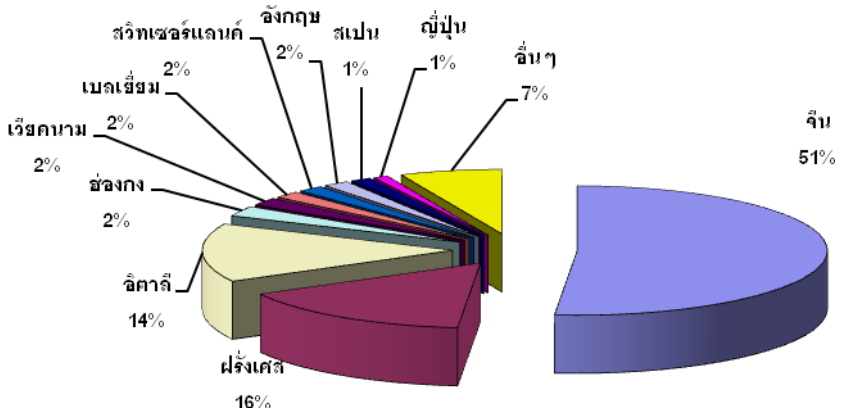

ที่มา: จากตารางที่ 3.6

จากภาพที่ 3.2 จะเห็นได้ว่าสัดส่วนการนำเข้ากระเป๋าและเครื่องใช้สำหรับเดินทางของไทย ร้อยละ 50 ได้มาจากการนำเข้าสินค้าจากประเทศจีน ซึ่งเป็นสัดส่วนการนำเข้าที่สูงมาก รองลงมาได้แก่ ฝรั่งเศสและอิตาลี ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ15

เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนของมูลค่าการนำเข้าดังกล่าว จะเห็นได้ว่าประเทศจีนเป็นประเทศที่อยู่ในแถบ เอเชีย และฝรั่งเศสกับอิตาลีเป็นประเทศในแถบยุโรป ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงสินค้าที่ทำการนำเข้าจากทั้ง 2 กลุ่ม น่าจะมีความแตกต่างกันในเรื่องของวัตถุดิบหลักที่นำมาใช้ในการผลิตกระเป๋าเนื่องจากความถนัดและความสามารถของทรัพยากรต่างๆ ในแต่ละประเทศ โดยที่ประเทศจีนเป็นการนำเข้าผลิตภัณฑ์กระเป๋าที่ทำจากหนังเทียม สิ่งทอ พลาสติก (ที่มิใช่หนังแท้) ส่วนประเทศฝรั่งเศสและอิตาลีเป็นการนำเข้าผลิตภัณฑ์กระเป๋าที่ทำจากหนังแท้และกระเป๋าถือทำจากสิ่งทอที่เป็นสินค้าแบรนด์เนม

ตารางที่ 3.5

การนำเข้ากระเป๋าและเครื่องใช้สำหรับเดินทางของไทย ระหว่างปี 2001-2004

ลำดับ	ประเทศ	มูลค่าการนำเข้า (ล้านเหรียญสหรัฐ)				สัดส่วนต่อมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดของไทย				อัตราการเติบโต (ร้อยละ)			
		2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004
นำเข้ารวม(HS4202)		53.35	36.02	41.98	59.76	100.00	100.00	100.00	100.00	25.16	-32.49	16.54	42.37
1	จีน	21.53	8.40	13.22	22.44	40.35	23.33	31.50	37.54	42.79	-60.98	57.40	69.67
2	ฝรั่งเศส	6.45	10.93	10.64	13.72	12.09	30.34	25.34	22.95	-7.70	69.41	-2.66	28.95
3	อิตาลี	5.39	5.31	5.92	6.23	10.11	14.75	14.10	10.43	-3.76	-1.45	11.41	5.31
4	ฮ่องกง	4.14	2.27	2.38	2.71	7.75	6.29	5.68	4.53	-0.58	-45.17	5.18	13.44
5	เวียดนาม	2.48	1.28	0.91	1.82	4.65	3.55	2.17	3.04	-9.78	-48.43	-28.89	99.58
6	เบลเยี่ยม	1.00	1.00	2.07	2.85	1.88	2.77	4.93	4.76	-26.45	-0.38	107.51	37.48
7	สวิทเซอร์แลนด์	0.63	0.50	0.68	0.68	1.19	1.38	1.61	1.14	140.48	-21.51	35.97	0.63
8	อังกฤษ	0.47	0.19	0.23	1.38	0.88	0.52	0.55	2.31	90.40	-60.23	22.24	501.49
9	สเปน	4.94	0.49	0.24	0.37	9.26	1.37	0.57	0.61	377.33	-90.03	-51.83	54.93
10	ญี่ปุ่น	0.98	0.70	0.84	1.06	1.83	1.94	2.00	1.77	0.19	-28.51	20.25	25.82
	อื่นๆ	5.34	4.96	4.85	6.52	10.01	13.76	11.55	10.92	28.20	-7.21	-2.19	34.59

ที่มา: http://comtrade.un.org (สืบค้น, 20 สิงหาคม 2552)

ตารางที่ 3.6

การนำเข้ากระเป๋าและเครื่องใช้สำหรับเดินทางของไทย ระหว่างปี 2005-2008

ลำดับ	ประเทศ	มูลค่าการนำเข้า (ล้านเหรียญสหรัฐ)				สัดส่วนต่อมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดของไทย				อัตราการเติบโต (ร้อยละ)			
		2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
นำเข้ารวม(HS4202)		75.31	90.56	119.27	153.39	100.00	100.00	100.00	100.00	26.01	20.25	31.71	28.60
1	จีน	31.99	41.97	57.07	78.89	42.48	46.34	47.85	51.44	42.56	31.19	36.00	38.24
2	ฝรั่งเศส	10.66	12.09	16.57	23.96	14.15	13.35	13.89	15.62	-22.30	13.44	37.07	44.60
3	อิตาลี	13.86	15.42	21.04	22.39	18.40	17.03	17.64	14.59	122.26	11.27	36.50	6.37
4	ฮ่องกง	2.71	3.07	3.38	3.86	3.60	3.39	2.84	2.52	0.33	13.10	10.23	14.19
5	เวียดนาม	1.81	1.63	2.37	2.97	2.40	1.80	1.99	1.93	-0.54	-9.57	45.07	25.31
6	เบลเยี่ยม	2.34	3.50	3.38	2.56	3.10	3.86	2.84	1.67	-17.92	49.76	-3.25	-24.27
7	สวิทเซอร์แลนด์	1.32	1.67	1.75	2.55	1.75	1.84	1.47	1.66	93.75	26.28	4.94	45.73
8	อังกฤษ	1.35	1.97	2.37	2.55	1.80	2.18	1.99	1.66	-1.93	45.61	20.28	7.49
9	สเปน	0.20	0.63	1.27	2.04	0.27	0.70	1.06	1.33	-44.48	209.09	100.71	60.90
10	ญี่ปุ่น	1.24	1.29	1.75	1.48	1.64	1.43	1.47	0.96	16.99	4.53	35.52	-15.82
	อื่นๆ	7.84	7.32	8.31	10.14	10.41	8.09	6.97	6.61	20.13	-6.55	13.47	22.02

ที่มา: http://comtrade.un.org (สืบค้น, 20 สิงหาคม 2552)

3.2.3 การค้าในอุตสาหกรรมกระเป๋าระหว่างไทยกับจีน

1) การส่งออกกระเป๋าจากไทยไปจีน

จากการที่จีนมีการเปิดประเทศและเข้าเป็นสมาชิก WTO ไทยได้มีการส่งออกสินค้าต่างๆ ไปยังจีนมากยิ่งขึ้นโดยเฉพ าะผลิตภัณฑ์แปรรูปขั้นกลาง ซึ่งได้แก่ แผ่นยางดิบ ยางแท่งหนังฟอก หนังย้อม เป็นต้น ส่วนการส่งออกสินค้าสำเร็จรูปนั้นมีเป็นส่วนน้อย โดยในอุตสาหกรรมกระเป๋าตั้งแต่ปี 2001-2004 ก่อนมีความตกลง ACFTA มีการส่งออกกระเป๋าในรหัส HS4202 มูลค่า 1.11 ล้านเหรียญสหรัฐในปี 2004 กระเป๋าเดินทางที่ทำจากพลาสติกและวัตถุทอ (HS420212) เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ กล่องเครื่องประดับทำจากวัลแคไนซ์ไฟเบอร์ (HS420299) ซึ่งมีมูลค่าการส่งออก 0.48 และ 0.32 ล้านเหรียญสหรัฐ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 43.15 และ 28.97 ตามลำดับ

หลังจากที่รัฐบาลปรับลดอัตราภาษีตามความตกลง ACFTA ในปี 2005-2008 มูลค่าการส่งออกในปี 2008 ก็เพิ่มขึ้นเป็น 3.26 ล้านเหรียญสหรัฐ (HS4202) ซึ่งถือเป็นมูลค่าที่ไม่มากนักเมื่อเทียบกับการส่งออกทั้งหมดของไทย โดยลำดับการส่งออกยังเป็นเช่นเดิมก่อนที่จะมีความตกลง ACFTA คือ กระเป๋าเดินทางที่ทำจ ากพลาสติกและวัตถุทอ (HS420212) เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ กล่องเครื่องประดับทำจากวัลแคไนซ์ไฟเบอร์ (HS420299) ซึ่งมีมูลค่าการส่งออก 2.01 และ 0.64 ล้านเหรียญสหรัฐ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 43.15 และ 28.97 ตามลำดับ

ตารางที่ 3.7

มูลค่าส่งออกกระเป๋าและเครื่องใช้สำหรับเดินทางของไทยจากจีน ระหว่างปี 2001-2004 (แยกตามรหัสฮาร์โมไนซ์ 6 หลัก)

พิกัด	รายการ	มูลค่าการส่งออก (ล้านเหรียญสหรัฐ)				สัดส่วนต่อมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของไทย				อัตราการเติบโต (ร้อยละ)			
		2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004
4202	กระเป๋าและเครื่องใช้สำหรับเดินทาง	0.16	0.27	0.27	1.11	100.00	100.00	100.00	100.00	-67.93	68.19	-2.21	314.90
420211	กระเป๋าเดินทาง-แผ่นหนังฟอกหรือหนังอัด	0.00	0.01	0.00	0.00	0.00	2.47	0.09	0.08	0.00	0.00	-96.35	247.37
420212	กระเป๋าเดินทาง-แผ่นพลาสติกหรือวัตถุทอ	0.06	0.10	0.02	0.48	37.41	37.82	5.79	43.15	-81.76	70.01	-85.04	2,993.96
420219	กระเป๋านักเรียน-วัสแคไนซ์ไฟเบอร์	0.00	0.01	0.00	0.00	0.01	3.40	0.00	0.13	0.00	93,090.00	-100.00	0.00
420221	กระเป๋าถือ-แผ่นหนังฟอกหรือหนังอัด	0.01	0.03	0.00	0.04	7.91	12.07	1.02	3.33	176.88	156.52	-91.73	1,252.36
420222	กระเป๋าถือประเภทด้านนอกเป็นแผ่นพลาสติกหรือวัตถุทอ	0.00	0.01	0.02	0.01	1.37	2.95	7.42	0.64	-96.21	260.71	146.34	-64.15
420229	ของที่พกติดกระเป๋าเครื่องแต่งกายหรือกระเป๋าถือ-แผ่นหนังฟอกหรือหนังอัด	0.00	0.00	0.01	0.16	0.00	0.27	4.30	14.80	-100.00	0.00	1,436.72	1,328.41
420231	กระเป๋าใส่สตางค์-แผ่นหนังฟอกหรือหนังอัด	0.00	0.01	0.00	0.00	1.04	2.89	0.58	0.01	-79.64	367.93	-80.38	-93.82
420232	กระเป๋าใส่สตางค์-แผ่นพลาสติกหรือวัตถุทอ	0.02	0.00	0.00	0.00	10.91	0.04	0.00	0.02	673.86	-99.44	-100.00	0.00
420239	กระเป๋าใส่สตางค์-ทำจากวัสดุอื่นๆ	0.00	0.00	0.00	0.01	0.00	0.00	0.00	0.82	-100.00	0.00	0.00	0.00
420291	กระเป๋าเครื่องกีฬา-แผ่นหนังฟอกหรือหนังอัด	0.00	0.00	0.00	0.02	0.00	0.00	0.05	1.47	0.00	0.00	0.00	11,188.97
420292	กล่องใส่เครื่องประดับ-แผ่นพลาสติกหรือวัตถุทอ	0.06	0.00	0.01	0.07	33.88	0.79	3.56	6.59	150.60	-96.08	341.20	667.94
420299	กล่องใส่เครื่องประดับ-วัสแคไนซ์ไฟเบอร์	0.01	0.10	0.21	0.32	7.47	37.30	77.19	28.97	-53.74	740.30	102.36	55.72

ที่มา: http://comtrade.un.org (สืบค้น, 20 สิงหาคม 2552)

ตารางที่ 3.8

มูลค่าส่งออกกระเป๋าและเครื่องใช้สำหรับเดินทางของไทยจากจีน ระหว่างปี 2005-2008 (แยกตามรหัสฮาร์โมไนซ์ 6 หลัก)

พิกัด	รายการ	มูลค่าการส่งออก (ล้านเหรียญสหรัฐ)				สัดส่วนต่อมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของไทย				อัตราการเติบโต (ร้อยละ)			
		2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
4202	กระเป๋าและเครื่องใช้สำหรับเดินทาง	0.71	0.82	1.79	3.26	100.00	100.00	100.00	100.00	-35.81	14.98	118.04	82.15
420211	กระเป๋าเดินทาง-แผ่นหนังฟอกหรือหนังอัด	0.02	0.00	0.01	0.07	2.97	0.08	0.48	2.10	2,371.79	-96.85	1,197.30	691.47
420212	กระเป๋าเดินทาง-แผ่นพลาสติกหรือวัตถุทอ	0.21	0.32	1.02	2.01	29.45	39.17	56.88	61.64	-56.19	52.93	216.60	97.40
420219	กระเป๋านักเรียน-วัสแคไนซ์ไฟเบอร์	0.00	0.00	0.00	0.01	0.00	0.09	0.25	0.16	-99.06	4,914.29	526.07	17.86
420221	กระเป๋าถือ-แผ่นหนังฟอกหรือหนังอัด	0.12	0.16	0.35	0.36	16.75	19.79	19.35	11.01	223.18	35.86	113.14	3.65
420222	กระเป๋าถือประเภทด้านนอกเป็นแผ่นพลาสติกหรือวัตถุทอ	0.01	0.01	0.01	0.04	0.87	1.40	0.42	1.20	-13.16	86.17	-34.80	419.28
420229	ของที่พกติดกระเป๋าเครื่องแต่งกายหรือกระเป๋าถือ-แผ่นหนังฟอกหรือหนังอัด	0.10	0.08	0.01	0.01	13.54	9.30	0.62	0.42	-41.27	-21.03	-85.45	23.83
420231	กระเป๋าใส่สตางค์-แผ่นหนังฟอกหรือหนังอัด	0.03	0.02	0.02	0.00	4.46	2.99	1.18	0.15	34,335.42	-25.85	-14.29	-79.29
420232	กระเป๋าใส่สตางค์-แผ่นพลาสติกหรือวัตถุทอ	0.01	0.00	0.00	0.00	1.42	0.42	0.17	0.08	4,267.67	-66.27	-10.68	-18.02
420239	กระเป๋าใส่สตางค์-ทำจากวัสดุอื่นๆ	0.00	0.00	0.01	0.00	0.20	0.04	0.48	0.06	-84.44	-75.83	2,418.42	-78.40
420291	กระเป๋าเครื่องกีฬา-แผ่นหนังฟอกหรือหนังอัด	0.01	0.00	0.00	0.00	1.97	0.01	0.03	0.13	-13.98	-99.40	610.59	627.81
420292	กล่องใส่เครื่องประดับ-แผ่นพลาสติกหรือวัตถุทอ	0.04	0.01	0.08	0.11	5.94	1.61	4.54	3.33	-42.12	-68.78	513.75	33.55
420299	กล่องใส่เครื่องประดับ-วัสแคไนซ์ไฟเบอร์	0.16	0.21	0.28	0.64	22.25	25.10	15.60	19.72	-50.70	29.69	35.57	130.15

ที่มา: http://comtrade.un.org (สืบค้น, 20 สิงหาคม 2552)

2) การนำเข้ากระเป๋าจากจีนมาไทย

จากข้อมูลในตารางที่ 3.9 แสดงให้เห็นถึงมูลค่าการนำเข้ากระเป๋าและเครื่องใช้สำหรับเดินทางจากประเทศจีน โดยแบ่งแยกออกเป็นแต่ละรหัสในหมวดสินค้า HS4202 ก่อนมีความตกลง ACFTA ในปี 2004 จะเห็นได้ว่ากระเป๋าเดินทาง (HS420212) กระเป๋าถือ (HS420222) และกล่องใส่เครื่องประ ดับ(HS420292) ที่ทำจากพลาสติกและวัตถุทอ มีมูลค่าการนำเข้าสูงที่สุด คือ 8.55 5.13 และ3.39 ล้านเหรียญสหรัฐ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 38.10 22.88 และ 13.85 มีอัตราการเติบโตร้อยละ 52.98 141.12 และ 135.71 ตามลำดับ วัตถุดิบหลักที่ใช้ผลิตกระเป๋า และมีมูลค่าสูงสุดจาก ประเทศจีน ไม่ใช่หนังสัตว์แต่กลับเป็น หนังเทียม พลาสติก และวัตถุทอ ซึ่งน่าจะมีแนวโน้มที่จะปรับตัวสูงขึ้นอีกเนื่องจากความสามารถในการผลิตของจีนที่มีความรวดเร็ว ผลิตได้จำนวนมาก ราคาถูก และความพร้อมเรื่องวัตถุดิบ จึงทำให้มีการนำเข้าที่เพิ่มขึ้น ส่วนไทยก็มีการพั ฒนาในอุตสาหกรรมหนังแท้ ซึ่งนำมาเป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตกระเป๋าหนังแท้เพื่อการส่งออก ด้วยคุณภาพหนังและฝีมือการตัดเย็บที่ปราณีต

หลังจากที่รัฐบาลปรับลดภาษีลงตามความตกลง ACFTA มูลค่าการนำเข้าสินค้าจากจีนก็เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง มูลค่าการนำเข้าสินค้าในแต่ล ะรหัสก็เพิ่มสูงขึ้นตามลำดับ แต่กระเป๋าที่ทำจากหนังเทียม พลาสติกและวัตถุทอ ก็ยังมีสัดส่วนการนำเข้าที่เกินร้อยละ 50 โดยแบ่งเป็น กระเป๋าเดินทาง กระเป๋าถือ และกล่องใส่เครื่องประดับ ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 33.97 19.38 และ 13.85 ตามลำดับ อย่างไรก็ตามกระเป๋าที่ทำจากห นังฟอกและหนังอัดก็มีมูลค่าการนำเข้าจากประเทศจีนสูงขึ้นด้วยเช่นกัน (ดูตารางที่ 3.10)

จากมูลค่าการค้าในอุตสาหกรรมกระเป๋าของโลก มีมูลค่าเพิ่มขึ้นทุกปีตั้งแต่ปี 2001-2008 ทั้งด้านการส่งออกและด้านการนำเข้า ประเทศผู้นำเข้ารายสำคัญของโลกได้แก่ สหรัฐอเมริกา และสหภ าพยุโรป และประเทศผู้ส่งออกรายใหญ่ของโลกได้แก่ จีน ฮ่องกง และสหภาพยุโรป โดยที่ประเทศไทยมีการนำเข้าสินค้าตามพิกัด HS420212 ในปี 2008 มากที่สุด ซึ่งมีมูลค่าถึง 26.80 ล้านเหรียญสหรัฐ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 33.97 ของมูลค่านำเข้าทั้งหมดในพิกัด HS4202 และมีอัตราการ เติบโตร้อยละ 23.10 ซึ่งเป็นสินค้าที่นำเข้าจากประเทศจีนถึงร้อยละ 50 ของมูลค่าสินค้าตามพิกัด HS4202

ตารางที่ 3.9

มูลค่านำเข้ากระเป๋าและเครื่องใช้สำหรับเดินทางของไทยจากจีน ระหว่างปี 2001-2004 (แยกตามรหัสฮาร์โมไนซ์ 6 หลัก)

พิกัด	รายการ	มูลค่าการนำเข้า (ล้านเหรียญสหรัฐ)				สัดส่วนต่อมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดของไทย				อัตราการเติบโต (ร้อยละ)			
		2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004
4202	กระเป๋าและเครื่องใช้สำหรับเดินทาง	21.53	8.40	13.22	22.44	100.00	100.00	100.00	100.00	42.79	-60.98	57.40	69.67
420211	กระเป๋าเดินทาง-แผ่นหนังฟอกหรือหนังอัด	0.11	0.41	0.18	0.44	0.49	4.92	1.38	1.94	14.42	290.20	-55.94	138.94
420212	กระเป๋าเดินทาง-แผ่นพลาสติกหรือวัตถุทอ	17.45	3.28	5.59	8.55	81.07	39.07	42.25	38.10	44.64	-81.19	70.21	52.98
420219	กระเป๋านักเรียน-วัสแคไนซ์ไฟเบอร์	0.20	0.24	0.28	0.58	0.91	2.81	2.13	2.59	-19.34	20.44	19.32	106.51
420221	กระเป๋าถือ-แผ่นหนังฟอกหรือหนังอัด	0.10	0.23	0.28	0.48	0.47	2.69	2.11	2.14	66.96	123.89	23.85	71.96
420222	กระเป๋าถือประเภทด้านนอกเป็นแผ่นพลาสติกหรือวัตถุทอ	1.17	1.40	2.13	5.13	5.45	16.65	16.10	22.88	13.31	19.23	52.26	141.12
420229	ของที่พกติดกระเป๋าเครื่องแต่งกายหรือกระเป๋าถือ-แผ่นหนังฟอกหรือหนังอัด	0.17	0.46	0.67	1.29	0.78	5.43	5.10	5.73	73.96	171.82	47.92	90.64
420231	กระเป๋าใส่สตางค์-แผ่นหนังฟอกหรือหนังอัด	0.06	0.09	0.15	0.18	0.26	1.10	1.14	0.81	25.59	62.12	64.17	20.60
420232	กระเป๋าใส่สตางค์-แผ่นพลาสติกหรือวัตถุทอ	0.21	0.23	0.50	0.81	0.99	2.78	3.78	3.63	53.80	9.59	114.58	62.85
420239	กระเป๋าใส่สตางค์-ทำจากวัสดุอื่นๆ	0.04	0.11	0.09	0.39	0.19	1.33	0.67	1.75	-8.55	168.69	-20.92	344.27
420291	กระเป๋าเครื่องกีฬา-แผ่นหนังฟอกหรือหนังอัด	0.19	0.18	0.35	0.75	0.90	2.15	2.65	3.36	176.58	-6.46	94.46	114.78
420292	กล่องใส่เครื่องประดับ-แผ่นพลาสติกหรือวัตถุทอ	0.73	1.12	1.32	3.11	3.39	13.39	9.97	13.85	19.31	54.33	17.24	135.71
420299	กล่องใส่เครื่องประดับ-วัสแคไนซ์ไฟเบอร์	1.10	0.65	1.68	0.72	5.10	7.70	12.70	3.21	91.96	-41.12	159.63	-57.18

ที่มา: http://comtrade.un.org (สืบค้น, 6 ธันวาคม 2552)

ตารางที่ 3.10

มูลค่านำเข้ากระเป๋าและเครื่องใช้สำหรับเดินทางของไทยจากจีน ระหว่างปี 2005-2008 (แยกตามรหัสฮาร์โมไนซ์ 6 หลัก)

พิกัด	รายการ	มูลค่าการนำเข้า (ล้านเหรียญสหรัฐ)				สัดส่วนต่อมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดของไทย				อัตราการเติบโต (ร้อยละ)			
		2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
4202	กระเป๋าและเครื่องใช้สำหรับเดินทาง	31.99	41.97	57.07	78.89	100.00	100.00	100.00	100.00	42.56	31.19	36.00	38.24
420211	กระเป๋าเดินทาง-แผ่นหนังฟอกหรือหนังอัด	1.05	1.90	1.98	3.48	3.28	4.53	3.48	4.41	141.10	81.24	4.41	75.34
420212	กระเป๋าเดินทาง-แผ่นพลาสติกหรือวัตถุทอ	12.44	15.74	21.77	26.80	38.88	37.51	38.14	33.97	45.50	26.54	38.31	23.10
420219	กระเป๋านักเรียน-วัสแคไนซ์ไฟเบอร์	0.64	0.73	1.05	0.98	2.00	1.74	1.84	1.25	9.91	14.09	43.76	-6.08
420221	กระเป๋าถือ-แผ่นหนังฟอกหรือหนังอัด	0.88	1.33	2.05	3.00	2.74	3.17	3.59	3.80	82.26	51.67	54.30	46.29
420222	กระเป๋าถือประเภทด้านนอกเป็นแผ่นพลาสติกหรือวัตถุทอ	6.20	8.30	10.88	14.59	19.38	19.78	19.07	18.49	20.73	33.94	31.10	34.04
420229	ของที่พกติดกระเป๋าเครื่องแต่งกายหรือกระเป๋าถือ-แผ่นหนังฟอกหรือหนังอัด	2.52	4.16	4.47	5.26	7.86	9.90	7.84	6.67	95.51	65.20	7.63	17.61
420231	กระเป๋าใส่สตางค์-แผ่นหนังฟอกหรือหนังอัด	0.36	0.54	0.95	1.10	1.14	1.28	1.67	1.40	100.15	47.39	77.06	15.82
420232	กระเป๋าใส่สตางค์-แผ่นพลาสติกหรือวัตถุทอ	1.32	1.31	4.92	7.22	4.12	3.11	8.62	9.16	61.74	-0.86	276.41	46.91
420239	กระเป๋าใส่สตางค์-ทำจากวัสดุอื่นๆ	0.30	0.65	0.59	2.07	0.94	1.56	1.04	2.62	-23.30	117.14	-8.86	247.17
420291	กระเป๋าเครื่องกีฬา-แผ่นหนังฟอกหรือหนังอัด	1.01	1.55	1.79	1.98	3.17	3.70	3.13	2.51	34.58	53.13	15.09	10.81
420292	กล่องใส่เครื่องประดับ-แผ่นพลาสติกหรือวัตถุทอ	4.05	4.68	4.51	10.35	12.67	11.14	7.90	13.12	30.34	15.40	-3.60	129.74
420299	กล่องใส่เครื่องประดับ-วัสแคไนซ์ไฟเบอร์	1.22	1.08	2.10	2.05	3.82	2.58	3.68	2.60	69.75	-11.37	94.20	-2.31

ที่มา: http://comtrade.un.org (สืบค้น, 6 ธันวาคม 2552)

การผลิตกระเป๋ามีสัดส่วนต้นทุนการผลิตกว่าร้อยละ 50 จากวัตถุดิบหลัก ได้แก่ หนังสัตว์ หนังเทียม พลาสติก วัตถุทอ และไฟเบอร์ รองลงมาได้แก่ค่าแรงคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20 เพราะต้องใช้แรงงานในขั้นตอนการผลิตทุกขั้นตอน และแรงงานส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง ซึ่งในอุตสาหกรรมกระเป๋านี้จำเป็นต้องใช้ทักษะฝีมือแรงงานและวัสดุที่มีคุณภาพในการผลิต

ผู้บริโภคส่วนใหญ่ภายในประเทศเป็นผู้บริโภคระดับกลางและล่าง ซึ่งมีกำลังการซื้อไม่มากนัก นิยมบริโภคสินค้าแฟชั่นที่มีมูลค่าไม่สูงมากนัก รูปแบบของกระเป๋ามีการเปลี่ยนแปลงตามสมัยนิยม

ทางด้านการค้าในอุตสาหกรรมกระเป๋าระดับโลก พบว่า สหรัฐอเมริกาเป็นตลาดนำเข้าที่สำคัญ และจีนเป็นผู้ส่งออกที่มีมูลค่าส่งออกสูงสุดอย่างต่อเนื่องทุกๆ ผลิตภัณฑ์ ส่วนไทยก็มีสหรัฐอเมริกาเป็นคู่ค้าที่สำคัญอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน ถึงแม้จะมีมูลค่าการส่งออกไปสหรัฐอเมริกาลดลงทุกปีนับจากที่จีนเป็นสมาชิก WTO และไทยเองก็นำเข้ากระเป๋าจากจีนมากเป็นอันดับหนึ่ง

ในการค้าระหว่างไทยกับจีน พบว่า ไทยส่งออกกระเป๋าไปยังจีนมีมูลค่าน้อยมาก เมื่อเทียบกับมูลค่าการนำเข้าจากจีน ทั้งนี้เนื่องจากจีนมีความสามารถผลิตกระเป๋า ในหมวด HS4202 ซึ่งเป็นความพร้อมในด้านของปัจจัยการผลิต แต่ที่ต้องนำเข้าจากไทยเนื่องจากผู้บริโภคบางกลุ่มของจีนต้องการบริโภคสินค้าที่ดีมีคุณภาพสูงขึ้น ทั้งนี้เพราะอาจเนื่องมาจากการมีรายได้ที่เพิ่มขึ้นนั่นเอง ส่วนการนำเข้ากระเป๋าจาก จีนของไทยก็มีมูลค่าสูงขึ้นมากนับจากการปรับลดอัตราภาษีตามความตกลง ACFTA เพราะมีราคาถูก รูปแบบกระเป๋าทันสมัย ถึงแม้คุณภาพจะไม่ได้มาตรฐาน แต่ก็เป็นที่นิยมของผู้บริโภคภายในประเทศ